

5

**II Semester B.C.A./B.H.M. Examination, July/August 2024
(NEP)**

LANGUAGE SANSKRIT – II

Vethalapanchavimshathi – Grammar and Translation

Time : 2½ Hours

Max. Marks : 60

Instructions : i) Answer in **Sanskrit, Kannada or English.**
ii) Answer Question No. I, VI and VII in **Sanskrit only.**

I. समीचीनम् उत्तरं लिखत ।

(8x1=8)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಒರೆಯಿರಿ.

Choose and write the correct answer.

1) बृहत्कथाश्लोकसङ्घस्य कर्ता कः ?

अ) अग्निस्वामी	आ) वीरास्वामी
इ) बुधस्वामी	ई) गुरुस्वामी

2) वेतालपञ्चविंशतिग्रन्थस्य आकरण्थः कः ?

अ) प्रेमकथा	आ) बृहत्कथा
इ) नीतिकथा	ई) बालकथा

3) क्षान्तिशीलः कः ?

अ) तापसः	आ) वेतालः
इ) राजा	ई) मन्त्री

4) राजा वेतालं कुत्र स्थापयित्वा अगच्छत् ?

अ) उदरे	आ) शिरसि	इ) हस्ते	ई) स्कन्धे

5) वञ्चमुकुटस्य सखा कः ?

अ) दुष्टमतिः	आ) महामतिः	इ) तीक्ष्णमतिः	ई) चारुमतिः

6) वृद्धा कस्य गृहे धात्री आसीत् ?

अ) दन्तघाटकस्य	आ) प्रतापमुकुटस्य
इ) क्षान्तिशीलस्य	ई) त्रिविक्रमस्य

- 7) अग्निस्वामिनः पुत्री का ?
 अ) पद्मावती आ) मन्दारवती
 इ) पुष्पवती ई) लीलावती
- 8) शूद्रकं सेवितुं कः समागतः ?
 अ) धर्मवीरः आ) महावीरः इ) वीरवरः ई) शूरवरः

II. एकस्य प्रश्नस्य प्रबन्धरूपेण उत्तरं लिखत । (1×8=8)

योग्याद्वादर्था २०द्व पृष्ठैः पृष्ठ॑० रूपद षड्करूपन्नौ भरेयिरि.

Write an essay on **any one** of the following.

- 1) कथासाहित्यस्य प्रमुख ग्रन्थानां विषये लिखत ।
 कैक्षा साहित्याद प्रमुख ग्रन्थान्नौ कुरिशु भरेयिरि.
 Write about the major fable literature.
- 2) मन्दारवती कथां लिखत ।
 म०द्वार्धकृ० कैक्ष्यन्नौ भरेयिरि.
 Write the story of Mandaravathi.

III. द्व्योः लघुटिप्पणीं लिखत । (2×4=8)

एठन्नौ कुरिशु लघु० कैक्ष्यन्नौ भरेयिरि.

Write short notes on **any two**.

- 1) पञ्चतन्त्रम्
 2) वेतालः
 3) वज्रमुकुटः
 4) वीरवरः ।

IV. एकस्य गद्य भागं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा अनुवदत । (1×6=6)

२०द्व गद्य भागवन्नौ कन्न॒ड अङ्ग्ला ३०ग्नौ भाष्ट्वैः अनुवादीसै.

Translate **any one** prose passage into Kannada or English.

- 1) अस्ति गोदावरीते प्रतिष्ठानाख्यो जनपदः । तत्र विक्रमसेनस्य भूपतेः पुत्रः शक्रपराक्रमः त्रिविक्रमसेनो नाम विख्यातकीर्तिरभूत् नृपतिः । तस्य सभासीनस्य नृपस्य सेवार्थं प्रत्यहं क्षान्तिशीलो नाम भिक्षुः एकैकं फलमुपानयत् । सोऽपि तदादाय आसन्नचरस्य कोशाधिकारिणो हस्ते प्रतिदिनं न्यक्षिपत् ।

2) अथागतायां कृष्ण चतुर्दश्यां स महासत्त्वो नरपतिः भिक्षोस्तां प्रार्थनां प्रतिपन्नां स्मरन् प्रदोषे
नीलवसनेन समलङ्घतशिरा: खड्गपाणिरलक्षितः तत् महाश्मशानमगात् । गत्वा इतस्ततोऽन्विष्यन्
वटतरोरेधः स्थितं तं मन्त्रन्यासं कुर्वाणं भिक्षुं दृष्ट्वा समुपेत्य च जगाद् - “भिक्षो ! एषोऽस्मि
आगतः । किं ते करवाणि ? वद” ।

V. चतुर्णा वाक्यानां सन्दर्भं विवृणुत ।

(4×3=12)

ଲାଲ୍ୟୁ ଘାର୍ଜୁ ଗଛନ୍ତୁ ସଂଦର୍ଭର୍ଫଳିତ ଏବରିଷି.

Annotate any four of the following.

- 1) तानि त्वया सदा क्व स्थापितानि ?
- 2) भिक्षो ! कथमेवं धनव्ययेन नित्यं मां सेवसे ?
- 3) राजन् ! अध्वविनोदाय कथामाख्यामि श्रुणु ।
- 4) एतत् सूचितं यथाहं दन्तघाटकस्य कन्येति ।
- 5) हा धिक् ! कष्टं प्रविष्टोऽहं ब्रह्मराक्षसवेरमनि ।
- 6) कोऽत्र सिंहद्वारि स्थितः ?

VI. संस्कृतभाषया उत्तराणि लिखत ।

(5×1=5)

a) पञ्च वाक्यानां वाक्यदोषं परिहरत ।

- 1) गृहस्य बहिः उद्यानम् अस्ति ।
- 2) सः मम गृहम् आगच्छन्ति ।
- 3) पर्वतेण नदी प्रवहति ।
- 4) चोरेण भीतः ।
- 5) एषः अध्यापिका ।
- 6) बालकः मित्रस्य साकं क्रीडति ।
- 7) राजा सिंहासने अधितिष्ठति ।
- 8) शिवं नमः ।

b) पञ्चानां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत । (5×1=5)

- 1) गच्छति
- 2) वदिष्यसि
- 3) पठामः
- 4) अपश्यत्
- 5) क्रीडतः
- 6) वन्दे
- 7) वर्धन्ते
- 8) करिष्यामि ।

VII. संस्कृतभाषया अनुवदत । (1×8=8)

यमुना नदिय दृक्षद मेले बोद्य हजौ इत्तु. अदरली अग्निस्वामि एंब ब्राह्मणनु वासिसुत्तिद्दन्म. आठनु वेदगणन्म चेन्नागि कलिद्दन्म. मुंदारवति एंब हसरिन बब्ब मुगणु आठन पृथि पात्रागिद्दलु. आ तरुण्येयु ब्रह्मन रचनेयलीयै उत्रमुगागिद्दलु. बोद्य दिन कान्यु कुब्जदिंद मुवरु तरुणरु आ ग्रामकै बोदरु. अवरु समानवाद वयस्मै, रोप, विद्यै मुत्तु गुणगणन्म हैंदिद्वरागिद्दरु. अग्निस्वामि यु अवरली बब्बनि तन्मु मुगणन्म हैंदिद्वरु.

There was a village on the bank of the river Yamuna. A brahmin by name Agniswamy lived in it. He was an adept in Vedas. He had a beloved daughter by name Mandaravati. She was an extraordinary creation of Brahma. One day three youths came to that village from Kanyakubja. They were all equal in their age, appearance, education and character. Agniswamy desired to offer his daughter to one of them in marriage.